

(у структурі казки можна виокремити такі компоненти: ролі, вихідна ситуація, казкові дії, функціональні взаємозв'язки тощо), що має бути обов'язково враховано, і на те що казка є навчальною.

5. Інценізація біологічних казок.

Проводиться в межах уроку і як загальношкільний позакласний захід.

Отже казку можна розглядати і як елемент нової освітньої технології, і як методичний прийом роботи учнів на уроці, і як засіб навчання. Казки на уроках біології є ефективною технологією навчання та засобом активізації пізнавальної діяльності учнів. Під час використання казки в навчально-виховному процесі у школяра розвивається творчий підхід до засвоєння матеріалу, логічне мислення, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати висновки, зіставляти, спостерігати, висувати гіпотези, систематизувати навчальний матеріал, завдяки чому формується біологічне мислення, уміння та навички спілкування з природою, позитивні взаємини між учнями, між учнями і вчителем, що є однією з умов ефективності виховання та навчання.

Список використаних джерел

1. Василевська Вікторія. Роль інноваційних форм роботи у розвитку творчих здібностей учнів. <https://paurok.com.ua>.
2. Волощук В.В. Впровадження інноваційних технологій навчання на уроках біології. Біологія. 2017. №22-24 (538-540). С. 6-36.
3. Грицик С.Д. Поезія в навчально-виховному процесі з біології. Біологія. 2017. №22-24 (538-540). С. 49-61.
4. Засць О.В. Розвиток творчих здібностей на уроках біології. <https://sites.google.com>.
5. Мельников А. Творчість - від проблеми до дії. Шкільний світ. 2002. №14 (142).

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОСВІТНІХ СИСТЕМ НІМЕЧЧИНИ ТА УКРАЇНИ: СПІЛЬНІ ТА ВІДМІННІ РИСИ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Васько А., Степанюк А. В.

Освіта є основою розвитку суспільства та особистості, оскільки вона визначає рівень підготовки майбутніх фахівців, їхню конкурентоспроможність на ринку праці та можливості самореалізації. Кожна країна формує власну систему освіти відповідно до історичних, соціальних, економічних та культурних умов. У сучасному світі глобалізація сприяє інтеграції освітніх

процесів, що дає можливість запозичувати ефективні методики навчання з різних країн та адаптувати їх до національних особливостей. Сучасна українська освіта проходить складний етап реформування, спрямований на приведення її до європейських стандартів. Однією з країн, освітня модель якої може бути цікавою для аналізу, є Німеччина. Німецька освітня система вважається однією з найефективніших у Європі завдяки її структурованості, практичній спрямованості та високому рівню підготовки фахівців. Вивчення особливостей німецької освіти у порівнянні з українською допоможе визначити сильні сторони та можливі напрями вдосконалення вітчизняної системи. Дане дослідження має на меті здійснити порівняльний аналіз освітніх систем Німеччини та України, визначити їхні спільні та відмінні риси, а також розглянути можливості впровадження німецького досвіду в освітню практику України. Для цього використовувалися методи аналізу літературних джерел, нормативних документів, узагальнення педагогічного досвіду та анкетування учнів і вчителів.

Німецька та українська системи освіти мають багато спільних рис, оскільки обидві базуються на загальноєвропейських принципах навчання. Водночас існують значні відмінності, які визначають специфіку кожної з них. В Україні освіта поділяється на кілька рівнів: початкова (1–4 класи), базова середня (5–9 класи) та профільна середня (10–11 класи). Німецька освітня система є більш гнучкою і передбачає кілька варіантів продовження навчання після початкової школи. Учні після чотирьох або шести років у початковій школі можуть обрати навчання у різних типах середніх шкіл: *Hauptschule*, *Realschule*, *Gymnasium* або *Gesamtschule*. Це дозволяє диференціювати освіту відповідно до здібностей та інтересів учня. В Україні ж всі учні навчаються за єдиною програмою, що не завжди враховує їхні індивідуальні можливості. Однією з головних відмінностей є наявність у Німеччині дуальної системи професійної освіти, яка дозволяє студентам поєднувати навчання у школі з практикою на підприємствах. Це забезпечує їм реальний професійний досвід ще до закінчення навчання. В Україні професійно-технічна освіта існує, проте вона менш розвинена і часто не відповідає потребам ринку праці.

Вища освіта в обох країнах організована відповідно до Болонської системи, яка передбачає три рівні: бакалаврат, магістратуру та докторантуру. Проте існує ряд відмінностей. В Україні більшість університетів пропонують платне навчання, тоді

як у Німеччині державні університети, за винятком деяких адміністративних зборів, є безкоштовними. Це створює рівні можливості для всіх студентів, незалежно від їхнього матеріального становища. Ще однією відмінністю є підхід до навчання. У Німеччині значна увага приділяється практичному застосуванню знань. Студенти часто проходять стажування, виконують дослідницькі проекти, беруть участь у програмах обміну. В Україні ж університетське навчання залишається переважно теоретичним, і студенти не завжди отримують достатньо практичних навичок, необхідних для професійної діяльності.

Оцінювання також має певні відмінності. В Україні діє 12-бальна система оцінювання, де значна увага приділяється контрольним та екзаменаційним роботам. У Німеччині ж оцінювання є більш диференційованим, воно включає не лише іспити, а й презентації, проекти, групові обговорення та рефлексивні завдання, що сприяє розвитку критичного мислення.

Досвід Німеччини може бути корисним для реформування української освіти. Насамперед варто звернути увагу на дуальну систему навчання, яка дозволяє студентам отримати реальний досвід роботи ще під час навчання. Це допоможе підвищити конкурентоспроможність випускників на ринку праці та зменшити рівень безробіття серед молоді. Також варто змінити підхід до оцінювання, зробивши його більш орієнтованим на розвиток компетентностей, а не лише на перевірку знань. Використання презентацій, проектної роботи, аналізу кейсів допоможе студентам краще засвоювати матеріал та розвивати практичні навички. Важливим аспектом є автономія навчальних закладів. У Німеччині школи мають можливість самостійно адаптувати навчальні програми відповідно до потреб учнів та регіональних особливостей. В Україні ж більшість шкіл діють за жорсткими державними стандартами, що не завжди дозволяє враховувати індивідуальні потреби учнів. Ще одним важливим напрямом є розширення міжнародної співпраці. У Німеччині студенти мають широкий вибір програм обміну та можливостей навчання за кордоном. В Україні такі можливості є, але вони не завжди доступні для всіх студентів. Розширення програм міжнародного співробітництва допоможе українським студентам отримати досвід навчання в європейських університетах та підвищити їхню конкурентоспроможність.

Порівняльний аналіз освітніх систем Німеччини та України показав, що обидві країни мають багато спільних рис, зокрема

структуру освітніх рівнів та орієнтацію на європейські стандарти. Проте значні відмінності існують у підходах до середньої та вищої освіти. Німецька освіта більш орієнтована на практику, розвиток компетентностей та адаптацію до ринку праці, тоді як українська система залишається переважно теоретичною. Вивчення німецького досвіду дозволяє визначити шляхи вдосконалення української освіти, зокрема через розвиток дуальної системи, зміни в оцінюванні, підвищення автономії шкіл та розширення міжнародної співпраці. Це сприятиме покращенню якості освіти в Україні та підготовці конкурентоспроможних фахівців для сучасного ринку праці.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
2. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Федеральне міністерство освіти і наукових досліджень Німеччини. Освітня система Німеччини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bmbf.de>.

ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ

Вересюк Ю., Степанюк А. В.

Сучасна освіта стрімко розвивається, і традиційні методи викладання поступово доповнюються новітніми технологіями. Особливо це стосується природничих наук, таких як біологія, яка вимагає не лише запам'ятовування фактів, а й розуміння складних процесів живої природи. Завдяки впровадженню інтерактивних методик, цифрових платформ та віртуальних лабораторій уроки біології стають не лише більш наочними, а й значно ефективнішими.

Використання сучасних освітніх технологій дозволяє зробити навчання більш доступним та цікавим для школярів. Інтерактивні дошки, доповнена реальність, симуляційні моделі та онлайн-тести допомагають учням краще засвоювати матеріал і застосовувати знання на практиці. Замість сухої теорії вони можуть спостерігати за процесами, які в реальному житті були б недоступними: розгортання фотосинтезу на молекулярному рівні, розмноження клітин чи взаємодію екосистем.

Проте впровадження технологій в освітній процес – це не просто тренд, а необхідність, що відповідає викликам сучасного світу. У